10 ශ්‍රේණිය

සතිය	ශ්‍රේණිය	නිපුණතාව	පාඩම	ඉගෙනුම් පල	විෂය අන්තර්ගතය	කාලච්ඡේද සංඛ්‍යාව
1		බෞද්ධ සාරධර්ම අගය කරමින් පිළිපදියි.	9 සීල සුගන්ධයම උතුම් වන්නේය.	• සීලය යන්න පැහැදිලි කර එහි ප්‍රභේද නම් කරයි. • සීලයෙහි පිහිටා දැහැමි දිවි පෙවෙතක් ගත කළ හැකි බව පිළිගනියි. • වරදින් මිදී යහපතෙහි යෙදේ. • සිල්වත් ජීවිතයක් ගත කරයි.	විරමණය හා සමාදානය, හිරි ඔත්තප්ප, (ලෝක පාලක ධර්ම) අත්තූපනායික ධර්මය, ත්‍රිකෝටි පාරිශුද්ධි ශීලය	2
2		සුසමාහිත සමබර පෞරුෂයක් ගොඩනගා ගැනීමට කටයුතු කරයි.	12 අටලෝ දහම	• අටලෝ දහම ඉදිරියේ ඉවසීමෙන් හා ධෛර්යවන්ත ව කටයුතු කරන අයුරු පැහැදිලි කරයි. • අකම්පිතව ක්‍රියා කළ යුතු බව පිළිගනියි. • ඉවසා දරාගැනීමේ ශක්තිය වැඩිදියුණු කර ගනී. • අභියෝග හමුවේ නොසැලී කටයුතු කරයි.	අටලෝදහම (ඉවසා දරා ගැනීමේ ශක්තිය)	2
3		බුදු දහමට අනුව ජීවිතය හා ලෝකය හැඳින ගෙන ප්‍රඥාවන්ත ජීවිතයක් ගත කරයි.	17 හේතුව ඵලය වෙයි. ඵලය හේතුව වෙයි.	• හේතුඵල දහම සරල ව පැහැදිලි කරයි. • දෛනික සිදුවීම් අතර හේතුඵල සබඳතාවක් ඇති බව පිළිගනියි. • ඉබේ කිසිවක් හට නොගන්නා බව වටහා ගෙන කටයුතු කරයි.	හේතුඵල සිද්ධාන්තය පිළිබඳ සරල හැඳින්වීමක්	2
4		ජීව අජීව පරිසරයට හිතකාමී ව හැසිරෙයි.	18 සාමකාමී ජීවිතයක් ගත කරමු.	• සාමකාමී ජීවිතයක අගය පැහැදිලි කරයි. • සියලු සතුන්ට ලොව ජීවත් වීමට ඇති අයිතිය පිළිගනියි. • සාමකාමී ජීවිතයේ වැදගත්කමත්, ප්‍රචණ්ඩත්වයේ ඇති හානිකර බවත් සංසන්දනය කරයි. • සැමට හිතකාමී ජීවිතයක් ගත කරයි'.	සත්ත්ව කරුණාව, දයාව, සහිත ප්‍රචණ්ඩත්වයෙන් තොර ජීවිතයක අගය	2
5		ශාසන ඉතිහාසය හා ශ්‍රී ලාංකික බෞද්ධ උරුමය හැඳින එම උරුමය රැක ගැනීමට ක්‍රියා කරයි.	20 ගැටලු විසඳන සසුන් පිළිවෙත	• දෙවන හා තෙවන ධර්ම සංගායනාවල අන්තර්ගතය පැහැදිලි කරයි. • බුදු සසුන රැක ගැනීමට සංගායනා ඉවහල් වූ බව පිළිගනියි. • දෙවන හා තෙවන ධර්ම සංගායනා ඇසුරින් වැදගත් තොරතුරු වගුගත කරයි. • සාකච්ඡා මඟින් ගැටලු විසඳා ගනියි. • සසුන රැක ගැනීමට දායක වෙයි.	දෙවන හා තෙවන ධර්ම සංගායනා	2

6		බෞද්ධ ආර්ථික හා රාජ්‍ය පාලන චින්තනය හැඳිනගෙන ඒ අනුව ක්‍රියාකරයි.	22 ණය නොවී සතොසින ගෙවමු දිවිමග දැහැමින	• සාර්ථක ජීවිතයක් ගත කිරීම සඳහා ණය නොවීමේ හා නිවැරදි දිවි පැවැත්මේ අගය පැහැදිලි කරයි. • ණයගැති බවින් මිදී නිවැරදි ජීවිතයක් ගත කිරීම වැදගත් බව පිළිගනියි. • ණය නොවී නිවැරදි ජීවිතයක් ගත කිරීමට ක්‍රමෝපායන් සැලසුම් කරයි. • ධාර්මික දිවි පෙවෙතක් ගතකරයි.	ධනෝපායනය (අනණ සූත්‍රය) (අනණ සුඛය හා අනවජ්ජ සුඛය)	2
7			23 රාජා භවතු ධම්මිකෝ	• දසරාජ ධර්ම පැහැදිලි කරයි. • දැහැමි නායකත්වයට දසරාජ ධර්ම ඉවහල් කර ගත හැකි බව පිළිගනියි. • යහපත් නායකත්ව ලක්ෂණ ලැයිස්තුගත කරයි. • නිවැරදි නායකත්වයට ගරු කරයි. • නායකයකු ලෙස කටයුතු කරයි.	දසරාජ ධර්ම (ප්‍රායෝගික භාවිතය)	2
8		නිර්වාණය අරමුණු කොටගෙන ආර්ය මාර්ගයෙහි ගමන් කරයි.	24 නිවන් මගෙහි බීජය ශ්‍රද්ධාවයි	• ශ්‍රද්ධාව හා එහි ප්‍රභේද හඳුන්වා දෙයි. • සැදැහැ සිතින් කටයුතු කිරීමෙන් සැනසීම ලැබෙන බව පිළිගනියි. • ශ්‍රද්ධාව හා භක්තිය අතර ඇති වෙනස පැහැදිලි කරයි. • සැදැහැ සිතින් අර්ථවත් ක්‍රියාවන්හි යෙදෙයි.	ශ්‍රද්ධාව හැඳින්වීම හා එහි ප්‍රභේද	2
9	10 ශ්‍රේණිය	තෙරුවන ගුණ හැඳින චරිතායනය කරයි.	1 අභියෝග ජයගත් සිදුහත් බෝසතාණෝ	• සිදුහත් බෝසත් සිරිත හා බැඳුණු සුවිශේෂ සිදු වීම් පැහැදිලි කරයි. • බෝසත් චරිතයෙන් ආදර්ශ ලබා ගත හැකි බව පිළිගනියි. • බෝසත් චරිතාදර්ශ අනුව කටයුතු කරයි.	සිදුහත් බෝසත් උපත, ශිල්ප හැදෑරීම, සතර පෙර නිමිති දැකීම, මහබිනික්මන	2
10			2 නමදිමු අගයමු මහ සඟරුවනා	• සංඝරත්නයෙන් සිදු වන සමාජ මෙහෙවර පැහැදිලි කරයි. • සැදැහැ සිතින් විහාරස්ථානය ඇසුරු කරයි. • ආගමික කටයුතුවල දී මූලිකත්වය ගෙන ක්‍රියා කරයි. • භික්ෂූන් වහන්සේලාගේ පැවැත්මට දායක විය යුතු බව පිළිගනියි.	සමාජ නායකත්වය, ආගමික මෙහෙවර, (දානමය පිංකම්, පිරිත් පිංකම්, ධර්ම දේශනා, මංගල - අවමංගල අවස්ථාවන්හි සහභාගිත්වය)	
11		ජීවන රටාව හැඩගසා ගැනීමට බෞද්ධ ඉගැන්වීම් හා ශ්‍රාවක ශ්‍රාවිකා චරිත උපයෝගී කරගනී.	4 කුසල් සිත් වැඩිදියුණු කරමු.	• සමථ භාවනාව යන්න විස්තර කරයි. • සමථ භාවනාව වැඩීමෙන් සිත එකග කර ගත හැකි බව පිළිගනියි. • නිවැරදි ඉරියව් පවත්වමින් සමථ භාවනාවක යෙදෙයි. • මනා සිහියෙන් දෛනික කාර්යයන් හි යෙදෙයි.	සමථ භාවනාව හැඳින්වීම පුද්ගල චරිත, සතර ඉරියව්, පූර්ව කෘත්‍ය	2

12			7 මහලු වියෙහි දුක් නොවන්න, තුරුණු දිවිය ගොඩනගන්න.	• අචරිත්වා බ්‍රහ්මචරියං සහ උට්ඨානවතෝ සතිමතෝ යන ධම්මපද ගාථාවල සරල අදහස පැහැදිලි කරයි. • ධම්මපද ගාථාවලින් ජීවිතාදර්ශ ලබාගත හැකි බව පිළිගනී. • නිසිකල නිසි වැඩෙහි යෙදෙයි. • පුද්ගලාභිවෘද්ධිය සඳහා කටයුතු කරයි.	අචරිත්වා බ්‍රහ්මවිහරං යන ගාථා යුගලය සහ උට්ඨානවතෝ සතිමතෝ යන ධම්මපද ගාථා හා ඒවායේ තේරුම	2
13		බෞද්ධ සාරධර්ම අගය කරමින් පිළිපදියි.	9 සබඳතා රකින මිනිස් යුතුකම්	• සදිසාවෙන් දැක්වෙන සාරධර්ම පැහැදිලි කරයි. • තම යුතුකම් ඉටුකිරීමට සැලකිලිමත් වෙයි. • සදිසාවන්හි දැක්වෙන යුතුකම් "ඊ" සටහනකින් නිරූපණය කරයි. • සමාජ සබඳතාවල දී සහකම්පනයෙන් කටයුතු කරයි. • යහපත් සමාජ සබඳතා ගොඩනගා ගනියි.	සදිසා නමස්කාරය (සිගාලෝවාද සූත්‍රය)	2
14		බුදුදහමට අනුව ජීවිතය හා ලෝකය හැඳිනගෙන ප්‍රඥාවන්ත ජීවිතයක් ගතකරයි.	12 කර්මය සහ එහි ප්‍රභේද හැඳිනගනිමු.	• කර්මය, කර්මයේ ප්‍රභේද හා එහි විපාක සංක්ෂිප්ත ව ඉදිරිපත් කරයි. • කර්මය දෙලොව දීම විපාක දෙන බව පිළිගනයි. • කර්මයේ ප්‍රභේද ගැලීම් සටහනකින් දක්වයි. • කිසියම් ක්‍රියාවක් සිදු කිරීමේ දී හොඳ නරක පිළිබඳ සැලකිලිමත් වෙයි.	කර්මය, කර්මයේ ප්‍රභේද හා කර්ම විපාක	2
15			13 ඇති තතු කියන තිලකුණු දහම	• ත්‍රිලක්ෂණ ධර්මතාව පැහැදිලි කරයි. • ත්‍රිලක්ෂණය ලොව පවතින සියලු ධර්මතාවලට පොදු වූවක් බව පිළිගනියි. • වෙනස්වීම හැඳින ඊට අනුගතව කටයුතු කරයි.	ත්‍රිලක්ෂණය.	
16		බුදු දහමට අනුව ජීවිතය හා ලෝකය හැඳිනගෙන ප්‍රඥාවන්ත ජීවිතයක් ගත කරයි.	15 සිව්සස් හැඳින සැනසුම ලබමු	• පටිච්ච සමුප්පාද න්‍යාය දැක්වෙන මූල සූත්‍රයේ අදහස පැහැදිලි කරයි. • සියලු ම දේ හේතුඵල සම්බන්ධතාවෙන් හටගන්නා බව පිළිගනියි. • ගැටලු නිරාකරණයේ දී එහි හේතුඵල සම්බන්ධතාව සොයා බලයි. • පොදු ගැටලු අධ්‍යයනය කොට අන් අයට නිවැරදි ව මග පෙන්වයි.	පටිච්චසමුප්පාද මූල සූත්‍රය '' ඉමස්මිං සති ඉදං හෝති'' පාඨය සහ '' යෙ ධම්මා හේතුප්පභවා'' ගාථා	2
17		ජීව අජීවි පරිසරයට හිතකාමී ව හැසිරෙයි.	16 බුදු සිරිතයි පරිසරයයි	• බුදු සිරිත හා සම්බන්ධ ස්වාභාවික පරිසරය හා බැඳුණු අවස්ථා ගෙනහැර දක්වයි. • ජීවී පැවැත්මට ස්වාභාවික පරිසරයෙන් ලැබෙන දායකත්වය අගය කරයි. • තම පරිසරය ප්‍රසන්නව පවත්වා ගනියි. • පරිසරය සංරක්ෂණයෙහි යෙදෙයි.	බුදු සිරිතේ ස්වාභාවික පරිසරය හා බැඳුණු අවස්ථා	2

18		ශාසන ඉතිහාසය හා ශ්‍රී ලාංකික බෞද්ධ උරුමය හැඳින එම උරුමය රැක ගැනීමට ක්‍රියා කරයි.	19 සසුන සුරැකි සංගායනා	• අලුවිහාර ධර්ම සංගායනාව හා කනිෂ්ක ධර්ම සංගායනාවේ වැදගත්කම විස්තර කරයි. • සංගායනා ශාසන චිරස්ථිතියට හේතු වූ බව පිළිගනියි. • අලුවිහාර හා කනිෂ්ක යන සංගායනා දෙකෙහි ප්‍රතිඵල ලැයිස්තු ගත කරයි.	මාතලේ අලුවිහාර සංගායනාව, කණිෂ්ක සංගායනාව	2
19			20 හෙළ කලාවන් සුරකිමු.	• ශාසන ඉතිහාසයෙන් අපට උරුම වූ කලා නිර්මාණ මොනවාදැයි පැහැදිලි කරයි. • කලා ශිල්ප සංරක්ෂණය කළ යුතු බව පෙන්වා දෙයි. • ගෘහ නිර්මාණ, චිත්‍ර කැටයම්වලට අදාළ නිර්මාණ වෙන් වෙන් ව ලැයිස්තු ගත කරයි. • අතීත උරුමයන් අගයමින් ආරක්ෂා කරයි. • පෞරාණික ස්ථාන නැරඹීමේ දී ඒවායේ පෞරාණිකත්වයට හානි නොවන සේ කටයුතු කරයි.	ස්තූපය, ස්තූප වර්ග, ස්තූපයක කොටස්, චෛතියඝර, වාහල්කඩ, පියගැට පෙළ මුරගල, කොරවක්ගල, සඳකඩපහණ, බෝධිඝර අනුරාධපුර, පොළොන්නරු චිත්‍ර	2
20		බෞද්ධ ආර්ථික හා රාජ්‍ය පාලන චින්තනය හැඳින ගෙන ඒ අනුව ක්‍රියා කරයි.	22 රාජ්‍ය පාලනය පිළිබඳ බෞද්ධ ඉගැන්වීම්	• රාජ්‍ය පාලනයට උපයෝගි කරගත හැකි බෞද්ධ ප්‍රතිපත්ති විස්තර කරයි. • ධාර්මිකත්වය පදනම් කොට බෞද්ධ රාජ්‍ය පාලන ප්‍රතිපත්ති සකස් වී ඇති බව පිළිගනියි. • වගකීමෙන් හා වගවීමෙන් යුතු ව කටයුතු කරයි. • නීති ගරුක ව ජීවත් වේ.	දස සක්විතිවත්, සප්ත අපරිහානීය ධර්ම, සතර සංග්‍රහ වස්තු, සතර අගති විරතිය ප්‍රායෝගික ජීවිතයට සම්බන්ධ කිරීම	2